

Een overzicht van de Brief aan de Romeinen

Hoe God werkt – voor ons, in ons, door ons

Bron: Uit het Woord der Waarheid, jaargang 60-61, 2005-2006

Auteur: J. Koechlin

Alle Schriftaanhalingen werden aangepast aan de Herziene Statenvertaling

Inleiding

In de Brief aan de Romeinen worden meerdere onderwerpen behandeld. Het eerste onderwerp is *het evangelie*, de Blijde Boodschap. Het woord evangelie komt in het eerste hoofdstuk vier maal voor (vs. 1, 9, 15 en 16). Het evangelie wordt in het algemeen beschouwd als de boodschap van het heil, als het begin voor het leven van een christen. Toch neemt de apostel Paulus zich hier in hoofdstuk 1:15 voor om het aan gelovigen te verkondigen. Dat bewijst dat het evangelie van God ver boven het heil van de ziel uitgaat en het volledige raadsbesluit van God met het oog op de mens bevat.

Een tweede onderwerp is *de gerechtigheid van God* (hoofdstuk 1:17). De rechtvaardige God openbaart Zijn gerechtigheid aan de mens en biedt hem die aan, nadat Hij hem ervan overtuigd heeft dat hij die nodig heeft.

Een derde onderwerp is *het werk van God* (hoofdstuk 14:20). Door de hele brief heen zien we God bezig met Zijn werk aan ons. Allereerst zet Hij de werken van de mens terzijde; vervolgens doet Hij in opeenvolgende stappen een werk *voor* ons (tot hoofdstuk 5:11), *in* ons (vanaf hoofdstuk 5:12) en *door* ons (vanaf hoofdstuk 12).

Onder dit aspect van het werken van God willen wij de Romeinenbrief hierna bezien.

Overzicht van de Brief

1.	Romeinen 1:1 – 3:20	De noodzakelijkheid van het werken van God.
2.	Romeinen 3:21 – 5:11	Wat God <i>voor</i> ons gedaan heeft.
3.	Romeinen 5:12 – 7:26	Wat God <i>in</i> ons gedaan heeft.
4.	Romeinen 8	Wat God <i>uit</i> ons gemaakt heeft.
5.	Romeinen 9 – 11	Wat God doet voor Israël en de volken.
6.	Romeinen 12 – 15	Wat God <i>door</i> ons doet.
7.	Romeinen 16	De volle resultaten van werken van God.

1. De noodzakelijkheid van het werken van God (Romeinen 1:1 – 3:20)

Zolang de natuurlijke mens nog op zichzelf vertrouwt, is hij niet bereid God te vertrouwen en Hem te laten werken. Daarom is het noodzakelijk om hem van zijn verkeerde gedachten te bevrijden.

Wij zien deze gedachtengang ook bij de profeet Jesaja, aan wie God direct in het begin moet meedelen: “*Zie voor uzelf dan af van de mens – in zijn neus heeft hij slechts adem – want als wat is hij eigenlijk te beschouwen?*” (Jesaja 2:22). Vervolgens wordt Hij die God zendt, stap voor stap ingevoerd: allereerst voor Zijn volk Israël, maar ook om een Licht van de volken en Zijn heil te zijn tot aan het einde van de aarde (Jesaja 49:6). Evenzo vinden we een dergelijke volgorde in het Boek Exodus. Israël wordt ons eerst getoond onder de slavernij in Egypte, zonder enige mogelijkheid om haar juk te verbreken, opdat we in aansluiting daarop zien wat God voor hen doet. Hij bevrijdt het,

maar Hij doet nog meer: Hij maakt uit hen Zijn volk, een volk van aanbidders, in het midden waarvan Hij Zijn woning opricht (Exodus 40:34).

In de Romeinenbrief vinden we dezelfde grondstructuur. Eerst wordt ons in de eerste drie hoofdstukken het treurige morele (zedelijke) beeld van de mens voor ogen gesteld.

Allereerst is daar het beeld van de *volken*. Men vraagt zich vaak af wat God zal doen met hen die het evangelie niet hebben gehoord. Vers 20 van hoofdstuk 1 zegt ons dat de mens met een verstand begiftigd is dat hem in staat stelt God in de schepping te zien. Maar omdat de mens God niet heeft verheerlijkt of Hem gedankt heeft, is hij vervallen tot afgodendienst en diepe morele ontaarding. Wat wij aan het einde van het eerste hoofdstuk vinden, is een verschrikkelijk schilderij. De mens beroemt zich op zijn intellectuele, technische en wetenschappelijke vooruitgang. Wat God echter interesseert, wat in Zijn ogen telt, zijn niet de bekwaamheden waarmee Hij Zelf Zijn schepsel begiftigd heeft, maar de morele kant, het *hart* van de mens. Wat dat betreft, stelt de Schrift vast dat het hele hoofd (de gedachten) ziek is, en het hele hart (de neigingen) mat. Van de voetzool (de wandel) af tot het hoofd toe is er niets geheel aan hem (Jesaja 1:5-6).

Zeker, niet allen zijn zo diep gevallen dat zij de afschuwelijke dingen die in Romeinen 1 vermeld worden, gedaan zouden hebben, maar aan het einde van deze beschrijving is er sprake van hen die **“instemmen met hen die ze doen”**. Het feit dat men leeft in een wereld die vol is van immoraliteit en gewelddaad, verleidt ertoe om het kwade niet alleen maar te bagatelliseren en het niet meer te verafschuwen (hoofdstuk 12:9), maar zich zelfs voor het systeem “de wereld” met haar vermakelijkheden en begeerten te interesseren.

Aan het begin van hoofdstuk 2 vinden we een **tweede** beeld. Daar wordt ons de mens getoond die in beschaving en cultuur vooruitgang heeft geboekt: *de moralisten*, die anderen goed kunnen uitleggen wat ze te doen en laten hebben. Dat bewijst dat de mens een *geweten* bezit. Terwijl hij met zijn vinger wijst naar het falen van zijn buurman, beschuldigt hij in feite zichzelf. Hij laat daarmee zien dat hij tussen goed en kwaad kan onderscheiden, en daarbij toch in dezelfde dwalingen vervalt. Zo beschuldigt het geweten de mens meer dan het hem verontschuldigt.

Tenslotte toont ons een **derde** beeld de *Jood*, de bevoorrechte mens die het *Woord van God* heeft ontvangen en zich verheugt in een officiële verbinding met God. Hij kent de wil van God, Zijn eisen, beeldt zich daarover zelfs wat in, en overtreedt ze toch. De Jood beschouwde zichzelf altijd als iemand die uitstak boven de **“zondaars uit de heidenen”** (Galaten 2:15). Maar zijn voorrecht veroordeelde hem. De wet liet hem zien wat God wilde en hij was niet in staat deze te houden. Wij kunnen dit derde beeld vandaag de dag op allen toepassen die de Bijbel bezitten en toch alleen maar *belijden* christen te zijn.

We vinden in Psalm 19 deze drie zijden van het getuigenis van God ten opzichte van de mens, ook al is het in een andere volgorde: door de schepping (vs. 2-7), door het Woord (vs. 8-12) en door het geweten (vs. 13-15).

Zo spreekt God tot al Zijn schepselen, zelfs voor hen die nooit de gelegenheid hadden om het evangelie te horen. Zijn slotconclusie vinden we in Romeinen 3: **“Er is niemand rechtvaardig, ook niet één”** (vs. 10), **“er is niemand die verstandig is”** (vs. 11), **“samen zijn zij nutteloos geworden”** (vs. 12). Vinden wij Gods beoordeling te hard? God is het aan Zichzelf – en ons – verplicht om ons net als een gewetensvolle arts de waarheid te zeggen. In vers 22b-23 wordt dan het definitieve vonnis geveld: **“... want er is geen onderscheid. Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God”**.

God laat er geen misverstand over bestaan: de aanmatiging en de inbeeldingen van de mens zijn verdorven en ongeldig voor een heilige God. Daarna biedt Hij deze zondaar genade aan. Wanneer men een huis wil bouwen op een terrein waarop oude, vervallen muren staan, dan moet men eerst deze ruïnes afbreken. Het bankroet van de mens is een waarheid die in de Schrift heel duidelijk wordt vastgesteld, en wij hebben haar te erkennen voordat we één stap verder kunnen zetten.

2. Wat God voor ons gedaan heeft (Romeinen 3:21 – 5:11)

Is het niet wonderbaarlijk, dat God na de conclusie “Want allen hebben gezondigd en missen de heerlijkheid van God”, ons in dezelfde zin in Romeinen 3:24 meedeelt dat wij “om niet gerechtvaardigd” worden “door Zijn genade, door de verlossing in Christus Jezus”?

Het is de wens van God dat wij met Hem overeenstemmen wat betreft het oordeel dat Hij over ons verleden heeft uitgesproken. Vervolgens biedt Hij ons datgene wat Hij voor ons toebereid heeft, “om niet” (gratis; als een geschenk) aan. Wat heeft Hij voor ons toebereid? Wat hebben onrechtvaardigen nodig? Gerechtigheid. Echter, een geschenk wordt pas mijn eigendom als ik het aanneem. Het einde van Romeinen 3 laat ons Gods zijde zien. Hij biedt de onrechtvaardige Zijn gerechtigheid om niet (gratis) aan. Romeinen 4 toont ons de kant van de mens: het aannemen van de gave van God vindt plaats door het geloof. Om dat te verduidelijken geeft God ons in Romeinen 4 een mooi voorbeeld in de persoon van Abraham. Hoe trouw hij ook was bij alle werken die een mens als hij in de weegschaal zou hebben kunnen werpen – hij is *gerechtvaardigd* door het geloof!

Hij werd gerechtvaardigd vóór het verbond van de besnijdenis. Dat bewijst dat het geloof het middel tot het heil is, en dat het voor alle mensen geldt, niet alleen maar voor de Joden. Met betrekking tot de gave wordt er geen onderscheid gemaakt: het is geschonken gerechtigheid die de genade van God aan *allen* aanbiedt; er is ook geen onderscheid betreffende het middel tot de toe-eigening ervan, namelijk het *geloof* zonder werken. Welk een uitroep van jubel horen we vervolgens in Romeinen 5:1-2!

Krachteloos, goddeloos, zondaars, vijanden – dat waren wij, maar wij hebben nu in de liefde van God, Die Zijn Zoon overgaf, vrede, verzoening en al de wonderbare zegeningen gevonden, waarin wij mogen roemen en waarover wij ons verblijden. De kwestie van de zonden die we begaan hebben, is geregeld; onze morele schuld is door een Ander betaald; we zijn bekwaam gemaakt om de hemel binnen te treden, in de tegenwoordigheid van een heilige God.

Onze zonden zijn weliswaar vergeven, maar nu komt er een andere vraag naar voren, namelijk die van onze zondige natuur, van de boom die deze slechte vruchten heeft voortgebracht, van de bron waaruit het verdorven water tevoorschijn stroomt. En nu doet God een verdergaand werk. Nadat Hij *voor* ons gewerkt heeft – en wel buiten ons om – doet Hij nu een werk *in* ons. In het algemeen vinden wij dit werken van God veel minder aangenaam, omdat God toelaat dat we onszelf leren kennen, en deze kennis dient ons tot beschaming en schande.

3. Wat God *in* ons gedaan heeft (Romeinen 5:12 – 7:26)

In Romeinen 5:12-21 worden ons twee hoofden van geslachten voorgesteld met hun bijbehorende families. Door de geboorte behoren wij tot het geslacht van Adam, dat zich, moreel gezien, van de ene op de andere generatie trouw naar het beeld van de stamvader reproduceert. Als geslacht van zondaars, van ongehoorzamen en van overtreders, zijn wij volgens het vonnis van God in de hof van Eden tot de dood veroordeeld. Er is geen andere uitweg: God *repareert* niet wat de mens verdorven heeft. Wat doet God nu? Hij maakt Zijn Zoon tot Hoofd van een nieuwe familie, waartoe een kind van God vanaf nu aan behoort. Zeker, de oude natuur is nog steeds in de gelovige aanwezig, maar God heeft dit probleem opgelost, want voor Hem kunnen er geen twee mensen bestaan: deze dood, die de mens in het beeld van Adam verdiende, heeft Christus op het kruis ondergaan, en daarom kan de gelovige deze oude natuur beschouwen als definitief terzijde gesteld.

Daarin bestaat de bevrijding – een wonderbare uitdrukking voor een wonderbare zaak! Zij is werkelijk het goede nieuws en hoort bij het volledige evangelie!

Waarvan zijn wij bevrijd?

Wij zijn bevrijd van het vlees, van het eigen ik, van het zelfvertrouwen, van de illusies over het goede in de menselijke natuur. God wil ons zo ver brengen dat wij op dit punt volledig met Hem overeenstemmen. En waardoor zijn wij bevrijd? Door de dood. “Dood” betekent echter in de Schrift geenszins er-niet-meer-zijn of vernietiging. De toestand “dood” duidt een scheiding aan, het ontbreken van een relatie met God. De mensen bijvoorbeeld die volgens Efeziërs 2:1 “dood door de overtredingen en de zonden”, waren wat het vlees betreft springlevend. In Openbaring 20:12 zien wij de

doden, de groten en de kleinen voor de grote witte troon staan. En we weten dat de tweede dood wel degelijk een bestaan (existentie) inhoudt, helaas een eeuwig bestaan ver van God.

De “leden” van de mens, zijn veelvoudige bekwaamheden, die hij tot dan toe steeds gebruikt had om de verlangens van het vlees te doen, altijd voor zichzelf, tot eigen bevrediging, wisselen bij de gelovige van bezitter. Deze leden – onze tong, ons verstand, ons geheugen, enzovoort – zijn op zich neutrale instrumenten die onder een bepaalde leiding staan. Nu zijn ze van de tirannie van het vlees, het eigen ik bevrijd door de “dood” van het eigen ik. Een ander gezag, dat in de plaats treedt van het vorige, kan erover beschikken. Het is Christus, Die deze zelfde leden – die tevoren in dienst stonden van het eigen ik, de begeerten, de zonde en de wereld – gebruikt voor een *nieuwe dienst*. Ze worden nu “wapens van gerechtigheid voor God” (Romeinen 6:13).

De “leden” van de mens, zijn veelvoudige bekwaamheden, wisselen bij de bekering van bezitter. Deze leden – onze tong, ons verstand, ons geheugen, enzovoort – zijn op zich neutrale instrumenten die onder een bepaalde leiding staan. Het is Christus Die deze leden – die tevoren in dienst stonden van het eigen ik, de begeerten, de zonde en de wereld – nu gebruikt voor een nieuwe dienst. Ze worden “wapens van gerechtigheid voor God” (Romeinen 6:13).

In de praktijk komt dit nieuwe gezag niet altijd tot gelding, omdat het vlees weer tevoorschijn komt uit zijn plaats in de dood en voor zichzelf rechten wil opeisen die het verloren heeft. Vandaar ook de vermaning in Romeinen 6:11: “Zo dient ook u uzelf te rekenen als dood voor de zonde”; wees waakzaam over het vlees, houd het daar waar God het gebracht heeft; laat het niet weer de heerschappij verwerven over dat wat hem niet meer toebehoort. We moeten ons voor dood houden, wil zeggen: praktisch verwerklijken dat het eigen ik onttroond is, inhoud geven aan het feit dat alles in ons, al onze bekwaamheden, een nieuwe Heer toebehoren en tot Zijn beschikking moeten blijven. Hij heeft het zo uitgedrukt: “Niemand kan twee heren dienen” (Mattheüs 6:24a). Dat is een waarheid die wij ons in het geloof moeten toe-eigenen, net als de vergeving van onze zonden.

De bevrijding van een gelovige is dus van zijn kant een handeling van geloof, net als de bekering. Men moet ook niet menen dat men pas aan het eind van zijn leven als christen kan begrijpen en ervaren. De principiële waarheid van de bevrijding is echter één ding, haar in de praktijk beleven een ander. En we weten dat we maar al te gauw geneigd zijn de Heer dat te onthouden wat Hem toebehoort, teneinde het weer in dienst van het eigen ik te stellen.

In Romeinen 7 vanaf vers 12 wordt ons een wanhopige strijd voor ogen gesteld. Een mens is aan het strijden; hij bezit leven uit God; hij weet wat goed is, maar hij heeft niet de kracht om het te doen, of beter gezegd: hij zoekt de kracht daarvoor bij zichzelf en daar is die niet. Het hele hoofdstuk door is deze beklagenswaardige gelovige met zichzelf bezig; minstens veertig keer vinden we hier “ik”, “mijn”, “mij”. Het draait allemaal om het eigen ik. Deze mens zou zich graag van zijn zondige neigingen willen vrijmaken. Hij zoekt God welgevallig te zijn, maar hij moet de ene nederlaag na de andere incasseren. Wie onder ons heeft niet deze ervaring gehad? We nemen ons iets goeds voor en hoe spoedig is het vervlogen!

Betekent dat nu, dat men helemaal geen moeite meer moet doen, omdat het immers toch zinloos is? Moet men gewoon alles maar laten lopen?

Nee, het is zeker zaak om zich in te spannen, echter meer in de zin van waakzaam zijn. Bij een troep soldaten die aan het front ligt, vereist de waakzaamheid van de wacht een andere inzet dan die van een vechtende soldaat, maar de overwinning hangt voor een groot deel van hem af. Het is geen kleinigheid om het vlees in de dood te houden en gemeenschap met de Heer te onderhouden. En daarin ligt onze inzet (die alleen maar mogelijk is door de Heilige Geest): dicht bij de Heer te blijven, opdat wij, vastgehouden door Zijn hand, eindelijk begrijpen *dat wij Hem voor alles nodig hebben. Gescheiden van Hem kunnen wij niets doen* (Johannes 15:5). Daarom horen we deze gelovige, die tevergeefs geprobeerd heeft zich uit het moeras te werken waarin hij dreigde te verzinken, aan het eind van dit hoofdstuk ten slotte in zekere zin uitroepen: “Ik kan me niet zelf bevrijden; ik heb een andere hand nodig die mij eruit trekt. Wie zal mij redden uit dit lichaam van de dood? Voor mijzelf is het onmogelijk”. De Heer wacht met andere woorden totdat wij deze ervaring hebben doorgemaakt – die langer of korter kan duren en zeer pijnlijk kan zijn – om Zich als de grote Bevrijder aan ons te kennen te geven.

Naar de mate waarin de genade van God in ons werkt, zorgt God er ook voor dat wij geleidelijk onze illusies voor onszelf verliezen, opdat we leren ons volledig aan Hem toe te vertrouwen. Onze teleurstellingen worden veroorzaakt doordat wij steeds weer hopen iets goeds in onszelf te vinden. We moeten leren en ondervinden dat wij alles wat wij niet in onszelf vinden, van onze Heer Jezus Christus mogen verwachten, en daarin ligt voor ons werkelijk het geluk.

4. Wat God *uit* ons gemaakt heeft (Romeinen 8)

Romeinen 8 laat ons zien in wat voor een vrijheid en blijdschap de bevrijde ziel zich nu bevindt. Ze bezat wel leven, maar het ontbrak haar aan kracht (Romeinen 7), en deze kracht valt haar ten deel door de Heilige Geest.

De Heilige Geest woont in dat menselijke vat, in het hart van de gelovige, maar het is nodig dat dit vat zich in een passende toestand bevindt. Daartoe is het allereerst nodig dat de betreffende persoon leeg is van zichzelf om gevuld te kunnen worden: een vat dat tot de rand gevuld is met allerlei zaken daar kan zélf God niets in doen.

Met de Heilige Geest komen ook inzicht en de liefde. In Romeinen 8 vinden we de gelovige die geleerd heeft alle aanmatiging en inbeelding van de mens af te leggen, en van wie de geest nu open staat: Christus heeft de plaats van het eigen ik ingenomen: hij is “in Christus Jezus” (vs. 1), verenigd met Hem. Zijn geloof aanvaardt dit feit en de ervaringen volgen. Hij krijgt inzicht in een aantal waarheden die van de allergrootste betekenis zijn.

“Ik ben met Christus gekruisigd; en niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven” – Galaten 2:20

In Romeinen 8 vinden we de gelovige die geleerd heeft de “oude mens” [Romeinen 6:6; Efeziërs 4:22; Kolossenzen 3:9] af te leggen. Hij krijgt inzicht in een aantal waarheden die van de allergrootste betekenis zijn.

1. Hij ontdekt niet alleen wat God voor *hem* gedaan heeft, maar ook wat Hij *uit hem* gemaakt heeft. Hij is Zijn eigen kind en mag het woord “Abba” gebruiken, dat de innige betrekkingen tot de vader tot uitdrukking brengt, een woord dat de Heer Zelf in Getsémané heeft uitgesproken. Als gevolg daarvan bezit hij met alle kinderen van God gemeenschappelijk een erfenis: hij is “erfgenaam van God door Christus” (Galaten 4:7) en mede-erfgenaam van Christus.

God heeft Zich voorgenomen ons aan het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig te maken – een sleutelgedachte voor dit hoofdstuk! Terwijl wij erop wachten dat Hij “ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het gelijkvormig wordt aan Zijn verheerlijkt lichaam” (Filippenzen 3:21), moet zich reeds nu een *morele* verandering in ons voltrekken. De gehoorzaamheid, het geduld, de wijsheid, de toewijding ... al deze morele schoonheden van de Eerstgeborene zijn oneindig waardevol voor het hart van de Vader, en Hij zou graag zien dat ze in ons, Zijn kinderen, in alle leden van Zijn familie, naar voren werden gebracht.

2. God wil ook dat wij ons ervan bewust worden waar wij ons bevinden; te midden van een schepping die zucht en lijdt. Dat kan ons niet onverschillig laten. Een gelovige kan niet anders dan lijden als hij de beledigingen en de smaad ziet die de zonde in Gods oog laat zien, de onverschilligheid van de mensen ten opzichte van het aanbod van de genade en de aanblik van de arme mensheid die zich vast besloten in het eeuwige oordeel stort. Toen de Heer Jezus door deze zelfde wereld ging, heeft Hij dieper dan iemand anders gevoeld welk een belediging de zonde is voor God. Toen voelde Hij de totale ellende die uit de zonde voortvloeit voor het schepsel zelf (vgl. Markus 7:34; 8:12). Zelfs de verzoeking tot zonde is voor een kind van God een aanleiding om te lijden. Hij is niet meer “in het vlees” (vs. 9), maar hij heeft nog wel steeds het vlees in zich, dat in vers 6 en 7 gekarakteriseerd wordt.

Het zuchten van Romeinen 8:23 mag niet verward worden met het morren van de ontevredenheid, met het verlangen naar dingen die God ons niet gegeven heeft. Ook is het niet het zuchten van ontmoediging uit hoofdstuk 7, maar veeleer het zuchten van een ziel die de morele toestand van deze wereld en de slavernij van haar huidige toestand diep ondervindt.

3. We leren echter als christen ook welke hulpbronnen wij in deze wereld hebben ontvangen. Bovenal is daar de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in ons, Die hier op aarde voor ons tussenbeide treedt (vs. 26), en de tegenwoordigheid van de Heer Jezus in heerlijkheid, Die boven aan de rechterhand van God is, Die in de hemel als onze voorspraak actief is (vs. 34).

4. Wij zijn tevens bekwaam gemaakt om door het geloof *de hand van God* achter de oorzaken te *onderkennen*, doordat we alle omstandigheden van ons leven verklaren in het licht van het kostbare vers 28¹. Het werken van God – het onderwerp van onze Brief – bestaat niet alleen maar uit dingen die ons ten goede gebeurd zijn: rechtvaardiging, verlossing, verzoening, bevrijding ... in Zijn hand zijn alle dingen, ook de kleinste en de onaangenaamste, als werktuigen waarvan God Zich bedient ten goede en tot welzijn van hen die Hem liefhebben. Dit goede bestaat daarin dat Hij hen gelijkvormig maakt aan de Eerstgeborene. God heeft belangstelling voor alle details van ons leven; het staat volledig onder Zijn controle. Laten we erop letten dat het werkwoord “*meewerken*” in ver 28 (in het Grieks *sunergeo*) heel in het bijzonder op zijn plaats is in deze Brief, die ons het werken van God beschrijft.

5. We ervaren ook *waarom* wij op de aarde zijn. Zeker, we moeten de lessen leren uit Romeinen 5 – 7, maar dat zijn in eerste instantie negatieve lessen, en wij zijn niet alleen maar op de aarde om deze dingen te leren. Er bestaat gelukkig een kostbare positieve kant van de kennis die de Heilige Geest ons schenkt: wij leren nu op aarde bijzonder de liefde van God en de liefde van Christus kennen (vs. 39, 35). De Heer Jezus heeft de gelovige nooit beloofd om hem na zijn bekering een gemakkelijker leven dan voorheen te verlenen; wel een leven in blijdschap en gemeenschap met Hem.

Wat met het Goddelijke leven anders wordt, dat is de manier waarop wij door de omstandigheden heen gaan, en elke omstandigheid is voor God een middel om ons op een nieuwe manier de liefde van de Heer te laten ervaren. We hebben in Romeinen 8 ook het woord “*verdrukking*” (vs. 35), dat we vaak in Gods Woord aantreffen (bijv. in Johannes 16:33). Het betreffende Franse en Engelse woord “*tribulation*” is afgeleid van het Latijnse woord “*tribulum*” (= dorsvlegel). Het doet denken aan smartelijke slagen die ons als het ware helemaal van “het kaf” vrijmaken, maar die nodig zijn opdat wij vrucht voortbrengen. Elk van onze beproevingen is voor ons een gelegenheid om de liefde van de Heer van een nieuwe kant te leren kennen die we anders niet hadden kunnen ervaren, want deze liefde openbaart zich in allerlei soorten beproevingen waarmee we worden geconfronteerd.

In al deze dingen kunnen we overwinnaars zijn: “*Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem Die ons heeft liefgehad*” (vs. 37), omdat daaruit een ervaring voortkomt, een vrucht tot verheerlijking van God. Men heeft de beproeving dan niet meer met berusting over zich heen laten gaan, maar men is er doorheen gegaan, terwijl men daarbij een nieuwe ervaring van de genade heeft opgedaan.

5. Wat God doet voor Israël en de volken (Romeinen 9 – 11)

In de hoofdstukken 9 – 11 wordt het geestelijk inzicht verbreed. De Heilige Geest onderwijst ons dat de Heer niet alleen Degene is Die ons liefheeft, maar ook Degene Die volkomen wijs en soeverein (vrijmachtig) is.

Waarom heeft Hij bijvoorbeeld Israël in de huidige tijd tot nut voor de volken terzijde gesteld? Wij hoeven dit probleem niet nader uiteen te zetten. God is soeverein, en Hij zal alles wat Hij Zich heeft voorgenomen, ook ten uitvoer brengen. Niet een van Zijn woorden, niet een van Zijn beloften zijn ongeldig geworden, en Israël zal aan het eind behouden worden. Wij, christenen, zijn echter een hemels volk, dat wil zeggen een categorie mensen met buitengewone voorrechten en een unieke roeping binnen alle schepselen van God.

¹ Romeinen 8:28: “En wij weten dat voor hen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, voor hen namelijk die overeenkomstig Zijn voornemen geroepen zijn”.

Romeinen 11 eindigt met een lofzang die de wijsheid van God verheft; degene die gelooft, aanbidt. Wij zouden ons goed hebben kunnen voorstellen dat deze Brief met deze lofzang van hoofdstuk 11 zou besluiten, maar hij gaat nu verder met een andere vorm van het werken van God, niet meer *voor ons*, ook niet *in ons*, maar *door ons*.

6. Wat God *door ons* doet (Romeinen 12 – 15)

Wat Romeinen 12 aan de voorgaande hoofdstukken verbindt, is het “*dan*” in vers 1: Als God deze grote dingen voor ons gedaan heeft, dan *moet* er van onze kant een praktische overgave en toewijding volgen, terwijl wij de rechten erkennen die de liefde van de Heer op ons heeft. Letten we erop dat de Heer Jezus een mens die Hij genezen had, nooit opriep om Hem te volgen of te dienen. Maar we zien bijvoorbeeld een Bartimeüs zijn kleed afwerpen en spontaan de Heer volgen (Markus 10), en hij die door vele demonen bezeten was (“*Legioen*”), vroeg de Heer na zijn genezing om bij Hem te mogen blijven [maar de Heer stond het hem niet toe] (Markus 5).

Om met een werktuig een werk te kunnen doen, moet men het eerst in orde brengen. Dat is het wat God doet: Hij vormt eerst het instrument om Zich er vervolgens van te bedienen. Wat God *voor* ons en *in* ons doet, gaat dus normaal gesproken *vooraf* aan wat Hij *door* ons doet. We hebben in het Woord vele voorbeelden van dienstknechten die lange tijd door God apart genomen werden voordat Hij hen voor de dienst beschikbaar stelde, opdat hun dienst ook daadwerkelijk nuttig en werkzaam zou zijn.

In Romeinen 12 vinden we vervolgens een niet uitputtende opsomming van diensten die zijn voorbereid voor de werktuigen die zojuist toebereid werden, en die zij nu mogen volbrengen. Dit gedeelte begint met de “*ontfermingen van God*”, en die moeten ons herinneren aan de liefde van de Heer en aan de rechten van deze liefde op ons. Wij vinden daar niet, zoals bij de wet, een opsomming van werken die wij wel of niet moeten doen, maar van enige activiteiten – een gelovige is immers geroepen om actief te zijn! – die voor ogen worden gesteld voor degenen die de grootte van de liefde van Christus hebben leren zien.

Op deze liefde geeft de gelovige antwoord, terwijl hij zich ervan bewust blijft dat alles wat hij voor de Heer kan doen, toch altijd maar onbetekenend blijft in vergelijking met wat Hij voor ons gedaan heeft. Maar God wil ons laten ondervinden welk een vreugde het is om Hem te dienen, de vreugde van een hart dat met beslistheid voor Hem opkomt en Hem toegewijd is, een vreugde die het deel van onze Heer Jezus Zelf was, toen Hij op de aarde was.

In het eerste deel van Romeinen 12 worden er een aantal diensten opgesomd die er zagezegd op wachten dat er arbeiders in de oogst worden uitgezonden. Maar daartoe moet men eerst *veranderd worden* (vs. 2). Van het woord “*veranderd*” dat hier in de grondtekst staat [Grieks *metamorphoo*], stamt het woord “*metamorfose*”; het houdt in een radicale en totale omvorming van ons denken. Daardoor waarden wij nu dingen die ons tevoren waardeloos toeschenen, en omgekeerd: wat ons vroeger belangrijk toescheen, leggen we nu aan de kant, te beginnen met het eigen ik. Onze waarderingschaal is dus op de kop gezet. We zien de dingen nu zoals God ze ziet. Door de ervaringen van de voorafgaande hoofdstukken van de Romeinenbrief en door de gave van de Heilige Geest heeft God ons tot deze nieuwe kijk of wijze van denken geleid die met de Zijne overeenstemt.

Inderdaad kan alleen de Heilige Geest ons begrip en oordeelsvermogen vernieuwen, zodat we in staat zijn om de wil van God te beleven als de “*de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God*” (vs. 2), terwijl diezelfde wil ons vroeger voorkwam als moeizaam en inperkend. De natuurlijke mens waardeert het niet om aan de wil van God onderworpen te zijn. Als men echter de ontdekkingen en wensen van deze Heer deelt, dan valt ons dat niet meer moeilijk. Dat is de verandering die de liefde tevoorschijn brengt.

Wij moeten leren om de bedoeling van God te kennen, dus ernaar vragen, ernaar zoeken, en haar verwachten. Zonder deze wegwijzer en leiding van God zouden we niet op weg moeten gaan. Hoe zouden we de een of andere dienst kunnen ondernemen zonder de aanwijzingen van de Heer? Het gaat om een “*levend*” offer en een “*redelijke*” (inzichtsvolle) dienst (vs. 1). De Heilige Geest in ons

vervangt de lange, gedetailleerde onderwijzingen van het Oude Testament, in het bijzonder met het oog op de taken van de priesters en de Levieten.

Het is zeer opmerkelijk dat de nederigheid (ootmoed) wordt vermeld (vs. 3) voordat er ook maar van een dienst sprake is. Laten we niet vergeten dat het steeds de genade van God is die werkt. Dat vinden we ook in Efeziërs 2. Als het om het heil gaat, vallen de werken van de mens erbuiten. Het werk van God is inderdaad de gelovige zelf: “Want wij zijn Zijn maaksel” (Efeziërs 2:10). Pas daarna is er sprake van goede werken waarin wij moeten wandelen. Echter, ook daar is het God weer Die ze tevoren voor ons heeft bereid (Efeziërs 2:10). Aangezien deze werken Gods werken zijn, hebben wij ons er niet op te beroemen.

Na de opsomming van de diensten worden ons de gelegenheden voorgesteld waarbij we ze mogen verrichten: in de relaties van de mens tot God, in de relaties van de gelovigen onderling, en ten slotte in de relaties tot andere mensen in het algemeen. In Romeinen 13 – 15 vinden we details over het christelijke leven, die praktische toepassingen vormen van dat wat wij in de voorgaande hoofdstukken hebben gezien. Tevens geeft de apostel Paulus, die de Brief geschreven heeft, zijn eigen voorbeeld als een actieve en vlijtige dienstknecht.

7. De volle resultaten van werken van God (Romeinen 16)

Wat is het mooi om in hoofdstuk 16 het resultaat te zien van het geduldig werken van God. Er wordt een hele rij gelovigen genoemd die verschijnen als de vrucht van het werken van God. Hij heeft *voor* hen, *in* hen en *door* hen gewerkt. De Heer heeft door middel van de apostel over ieder afzonderlijk iets te zeggen. Wij hebben hier zoiets als een modelvoorbeeld van de bezichtiging die we in de eeuwigheid zullen hebben: wat de Heer *voor* en *in* en *door* ieder van de Zijnen gedaan heeft gedurende de totale geschiedenis van de mens op aarde.

Tot slot willen wij ons allen graag de vraag op het geweten leggen bij welke etappe wij aangekomen zijn van het voornemen dat God voor ieder van ons heeft.

1. Bevinden we ons nog in de eerste 3 hoofdstukken? Dan zijn onze zonden nog op ons en ligt het oordeel nog vóór ons.
2. Of zijn we in hoofdstuk 5 aangekomen? Als dat het geval is, dan zijn we verlost, behouden, en hebben we mogen beleven dat we door het geloof gerechtvaardigd zijn. Maar God wil meer doen.
3. Zijn wij door de ervaringen van Romeinen 6 en 7 heengegaan, die het werken van God in ons beschrijven? Is de beproeving van de mens in Adam een zaak die voor ons definitief afgesloten is, zoals zij dat ook voor God is?
4. Zijn wij – naar we hopen – in Romeinen 8 aangekomen, in dit triomferende hoofdstuk waar de ogen en het hart open gaan en men de grootte verstaat van dat wat God uit ons gemaakt heeft?
5. Laten we ons vervolgens bewust zijn van het feit dat Zijn genade de een of andere dienst beschikbaar heeft gesteld voor ieder van ons, zoals we dat in hoofdstuk 12 zien. Voor ieder van Zijn dienstknechten, die Hij met zoveel geduld heeft gevormd, heeft Hij één of meer diensten bestemd. Het is aan ons om deze als zodanig te herkennen.

Zo mogen wij ons ootmoedig, maar met een dankbaar hart, voegen bij de onmetelijke schare van gelovigen. Zij hebben alles aan de Heer te danken, en toch heeft Hij over ieder van hen iets op te merken, en Hij heeft het als het ware vastgelegd in het boek van de eeuwigheid, zoals Hij dat hier in Zijn Woord heeft gedaan voor die gelovigen in Rome.

Met het oog op al de wonderen die zich zo voor onze ogen ontfouwen, kunnen wij niet anders dan aan het einde van deze Brief met de apostel Paulus uitroepen: “aan Hem, de alleen wijze God, zij door Jezus Christus de heerlijkheid tot in alle eeuwigheid. Amen” (Romeinen 16:27).

Eerder verscheen een omvangrijke bespreking van de Romeinenbrief:

- <http://www.verhoevenmarc.be/romeinen1.htm> (vers-voor-vers studie)